

Terézváros

VELÜNK MARADT (TÁBLA)MÚLT

Régi hangulatok, eltűnt cégek
köszönnek vissza a házfalokról

EMBERVADÁSZAT A SZÍV UTCÁBAN

Egy 1993-as bűntett
és egy döbbenetes felfedezés

„Amikor ide kijövök,
olyan, mintha hazamennék”

A parkgondnokok sajátjukként
ápolják Terézváros tereit

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7967-es számon
dr. Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 Női és családjogi fogadóóra/tanácsadás: Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 342-0905/2106-os számon A főkéntessel közös zöldfogadóóra: minden hónap 2. hétfő 15.00–18.00
Györfly Máté alpolgármester, 9. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–17.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
Miyazaki Jun alpolgármester, 5. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-8938-as számon
dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (30) 751-8925-ös számon
Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a 06 (30) 608-3687-es számon
Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (70) 665-1307-es számon
Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (30) 768-5099
Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3783
Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3792
Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (70) 314-5888-as számon
Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: 06 (20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
dr. Bundula Csaba	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Előzetes egyeztetés szükséges a 06 (20) 956-0506-os számon
Lindmayer Viktor	Fidesz-frakcióiroda Jókai u. 12., fe.	Minden szerdán 16.00-18.00 óra, előzetes egyeztetés alapján: 06(20) 994-8402
Óvári Gyula	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Előzetes egyeztetés szükséges a 06 (30) 194-7994-es számon
Simonffy Márta	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Előzetes egyeztetés szükséges a 06 (20) 476-3806-os számon

Országgyűlési képviselő

dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a 06 (30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Bökönyi Anikó, Budai Orsolya, Gáspár Tamás, Hegyi András,
Lindmayer Viktor, Óvári Gyula, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szilágyi Erika, Takács Gergely, Vince Dániel

Környezetvédelmi és településképi bizottság

Heltai László elnök, Németh Helga Anna alelnök,
dr. Bundula Csaba, Csontos Gyöngyi, Fülöp Gergő,
Gaár Iván Zsolt, Kozma András, Matokanovic Lída,
Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szász Károly, Szeghalmi Zalán, Varga Máté

Városgazdálkodási és pénzügyi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
dr. Bundula Csaba, Falvai Csaba, Heltai László,
Kocsis Eszter Tilda, Lindmayer Viktor, dr. Molnár Gergely,
Nyíri Gábor, Óvári Gyula, Soós Andrea, Szász Károly

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 06 (1) 342-0905, 06 (1) 342-0906,
06 (1) 342-0907, 06 (1) 342-0908, 06 (1) 342-0909.
Ingyenes zöldszám: +36 (80) 201-138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 06 (1) 351-8939
Hétfő: 8.00–18.00, kedd: 8.00–16.00, szerda: 8.00–16.30,
csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30

Önkormányzati cégek, intézmények

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Töreki Milán, 06 (1) 332-3962

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 06 (1) 342-5593

Terézvárosi Család- és Gyermekejélti Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 06 (1) 344-6060

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 06 (1) 321-2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18., 06 (1) 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 06 (1) 413-6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

06 (80) 466-466
Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.
Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 06 (1) 301-6700

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata

FELELŐS SZERKESZTŐ: Csepregi Botond

A LAP MUNKATÁRSAI: Csejtei Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese

TÖRDELÉS: Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft.

SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1067 Budapest, Eötvös utca 3.

E-MAIL: sajto@terezvaros.hu

NYOMDAI ELŐÁLLÍTÁS: Mediaworks Hungary Zrt.

1225 Budapest, Campona utca 1. Harbor Park, DC 10 ép.

FELELŐS VEZETŐ: Szabady Balázs nyomdaigazgató

TERJESZTÉS: DP-M Lapterjesztő Kft. **A HIRDETÉSEK**

FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN: 06 (1) 342-0905, 2451-es

mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:**

apro@terezvaros.hu, 06 (1) 342-0905, 4036-os mellék

FOTÓ: PELIKÁN JÁNOS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Karácsony Gergely és Soproni Tamás a TESZ vezetőivel, jobb oldalt dr. Czermann Imre igazgató főorvos

Marad a TESZ!

„Az iskolák államosítása már megmutatta, hogy ha egy közszolgáltatást elvesznek az önkormányzatoktól, az sokkal rosszabbul fog működni. Az, hogy ez most nem történt meg a járóbeteg-szakellátással, a józan ész győzelme a politikai megfontolások felett” – mondta Karácsony Gergely május 25-én, a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálatnál (TESZ) tett látogatáson. A főpolgármester néhány nappal korábban jelentette be, hogy a Belügyminisztérium tájékoztatása szerint a kormány elállt az önkormányzati tulajdonban lévő szakrendelők államosításától. „A következő időszakban is bizonyítanunk kell az embereknek, hogy a kerületeknél vannak a legjobb helyen a rendelőintézetek – mondta a Karácsony Gergely,

aki szerint az intézmények szemléletváltozást is jelentenek. – A magyar egészségügynek az a problémája, hogy valójában betegségügy – akkor kerülünk orvoshoz, amikor már baj van, míg a rendelőintézetek megteremtik a megelőzés esélyét.” Soproni Tamás szerint teljesen irracionális lett volna az államosítás. „Milliárdokat vett volna ki az egészségügyből a központosítás – magyarázta Terézváros polgármestere –, hiszen csak Terézváros több milliárdot költ a TESZ-re egy önkormányzati ciklus alatt. Az intézmény fejlesztése fontos volt az előző önkormányzati vezetés számára és kiemelt ügy 2019 óta is. A szakrendelők terhet is levesznek a kórházakról, hogy csak egy példát említek, most vezettük be a telemammográfiás szűrővizsgálatot, amely a kórházi várólisták csökkentéséhez járul hozzá.”

Az oldalt összeállította: Csepregi Botond

Ünnepeljük együtt Terézváros napját

Hatodik hó hatodika minden évben a hatodik kerületiek ünnepe, amelyre ingyenes programokkal várja az önkormányzat és kulturális intézménye, az Eötvös10 a terézvárosiakat. A Hunyadi téren a délelőtt és a kora délután a gyerekeké: 10-től a Veronaki (Tarján Veronika és zenekara) mutatja be Fonogram Díjra jelölt, Tündérfogó című lemezét, 11 órakor játékos vetélkedő kezdődik kicsiknek, 3 órakor pedig ugyanez nagyoknak. 14 órától Czutor Zoltán gyerekzenekara, a CzutorBorsók borzolja a kedélyeket, este 7-től pedig Lovasi Andrásé és a Kiscsillagé a színpad. A térre az előadások közötti szünetekben is érdemes kilátogatni: a Karzat Színház óriásjátékai egész nap várják a játszani vágyó kicsiket és nagyokat, 16 és 18 óra között pedig egy játékos vetélkedőn mérhető össze, hogy ki mit tud Terézvárosról. A magyar irodalom terén, vagyis a Jókai téren este hattól Katona Csaba történész enged némi bepillantást Terézváros múltjába – a sztorikat Sodró Eliza és Rusznák András, a Radnóti Színház színészei teszik átélhetővé.

Kiscsillag zenekar

Címlapon a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. parkgondnokai: elöl Varga Zoltán, középen (balról jobbra) Molnár Imre Jánosné Timi, Prikri Ildikó és Baba Olga, hátul pedig Rostás Elemér 2023. május 23-án a Benczúr-kertben. Fotó: Pelikán János/Képszerkesztőség

Miyazaki Jun, Szász Károly, Kecskés Balázs (mindhárman DK),

„Több mint rendben vagyunk”

Takarékos gazdálkodással 2022-ben tovább nőttek Terézváros tartalékai, így közel hárommilliárd forinttal nagyobb összeget költhetett a kerület az itt élők további támogatására és fejlesztésekre – többek között ez derült ki az önkormányzat tavalyi gazdálkodását lezáró zárszámadásból, amelyet május 25-i ülésén fogadott el a képviselő-testület.

Csepregi Botond

A tanácskozás szomorú pillanattal kezdődött: a résztvevők egy perc csenddel emlékeztek a 66 évesen elhunyt énekes-műsorvezető Lang Györgyire, aki haláláig a kerületben élt, 2021-ben pedig átvehette a Terézváros Kultúrájáért Díjat.

„Röviden: rendben vagyunk. Több mint rendben vagyunk – ezekkel a szavakkal már az ülés első és legfontosabb témáját, a 2022-es önkormányzati gazdálkodás lezárását, az év mérlegét jelentő zárszámadást vezette fel Soproni Tamás (Momentum) polgármester. – A legfontosabb számpár a működési bevé-

tel és a működési kiadás. Ugyanis ez mutatja meg azt, hogy a kötelező feladataink ellátása mellett bármilyen támogatást, fejlesztést minek a terhére tudunk megvalósítani: a tartalékokéra vagy még az adott éves bevételünkre. Ez a két szám 2022-re vonatkozóan 15 milliárd 983 millió 120 ezer és 13 milliárd 272 millió 950 ezer forint, tehát 2,7 milliárd forintunk maradt pusztán ebből a társasházak támogatására, fejlesztésekre, önként vállalt feladatok ellátására.”

Pótolta mulasztásokat

A polgármester a rendben lét okai között említette az előző önkormányzati vezetéstől átvett jelentős tartalékot, és azt, hogy a jelenlegi vezetés takarékoskodással – „nem költöttünk felesleges dolgokra, luxusra, cicomára” –, illetve a megtakarítás lekötésével – „a 714 milliós kamatbevétel kiemelkedő a kerületünk történetében” – jelentősen növelte azt. Pedig az elmúlt időszakot terhelte a Covid-járvány, a brutális infláció és a kormányzati elvonások sora. „A tartalékainkat ráadásul annak ellenére sikerült gyarapítanunk, hogy – noha a fejlesztéseink ütemével én sem vagyok teljesen elégedett – évtizedes mulasztásokat pótolunk: lett új térfigyelő kamerarend-

szerünk, felújítottuk a TESZ-t, befejeztük a Bajza–Bulcsú-alagutat, a Jókai teret, felújítottuk a Paulay Ede utca végét, a Lázár utcát és még sorolhatnám. Jelentős mértékben kiszélesítettük a szociális támogatásaink rendszerét, felpörgettük a lakásfelújítási támogatásainkat, bővítettük a köztisztasági cégünk lehetőségeit, nagymértékben emeltük a társasházi pályázatok összegét.”

Soproni Tamás végül köszönetét fejezte ki mindenkinek, aki részt vett mindennek az elérésében. „Ez nem az én érdemem, ez a terézvárosi önkormányzat érdeme, és erre az eredményre büszkék lehetnek a polgármesteri hivatal dolgozói, az intézményeink, a cégeink munkavállalói és persze önök is, tisztelt képviselőtársaim.”

Elnyom-e a kormány?

A zárszámadási rendelet vitája elsősorban akörül forgott, hogy kinek köszönhető a magas kamatbevételek, érdemi kritika nem érte az önkormányzat 2022-es gazdálkodását. A 2019 előtti fideszes kerületvezetés jól teljesített – vélekedett Óvári Gyula (Fidesz–KDNP) –, de szerinte is el kell ismerni, hogy Terézváros mostani irányítói jól tudtak élni ezzel a lehetőséggel. Óvári arról is beszélt,

a zárszámadás számai nem igazolják azt a kritikát, hogy a kormány elnyomja az önkormányzatokat. Erre reagálva Heltai László (LMP) azt mondta, „annyi történt, hogy a kormány tavaly nem vont el még több forrást a kerületektől, hanem inkább a fővárost szuttyongatja”. Bálint György (független) azt állította, kifizetőhely lett a VI. kerület, de sem konkrét összeget, sem célzott személyt, pártot nem nevezett meg. A zárszámadást – a tartózkodó Bálint György kivételével – a testület valamennyi tagja megszavazta.

BKK-bérlet minden fiatalnak

A kerületi szociális hálót – Miyazaki Jun (DK) alpolgármester előterjesztésére – érintő döntések között a képviselők kiterjesztették az idősök napjára nyújtott támogatás kedvezményezettjeit: már hatvanéves kortól igénybe lehet venni, és szeptember végétől év végéig lehet hozzájutni az utalványokhoz. A gyógyszer-támogatás éves összegét 140 ezer forintra tervezte emelni a testület, de Lindmayer Viktor frakcióvezető (Fidesz–KDNP) javaslatára 180 ezer lesz a limit. A fiatalokat érintette az a döntés, hogy eltörlik a szemeszterbérlet-támogatásnál a jövedelmi korlátot. Mostantól valamennyi 14. életévét betöltött, nappali rendben tanuló diák pályázhat az őszi, illetve tavaszi féléves BKK-bérletekre. Pontosított a testület a nemrég bevezetett Terézvárosi Junior Utalvány szabályain: a 6–20 évesek a 12 ezer forintos utalványt évente július közepétől október végéig vehetik majd át.

Kiemelt keresztezodések

A támogatások, a szociális gondoskodás mellett a testületi ülések visszatérő témája a közterületek használata, az utcák fejlesztése. A testület módosította a közterületek használatáról szóló rendeletet, ami többek között érintette a használat utáni díjak fizetési módjait, a közösségi rollerek utcai tárolását, valamint a filmforgatásokat. Utóbbiak kapcsán – Szilágyi Erika (MSZP) módosító javaslatára – rögzítették, hogy a filmes cégeknek az érintett társasházakat plakáttal kell tájékoztatniuk legalább tizennégy, de legkésőbb öt nappal a forgatás előtt (kivételes esetekben két nappal előtte).

A közterületek megújulását szolgálja, hogy folytatódik a Terézváros 2030 programban az utcák felújításának tervezése.

Most – Györffy Máté (Momentum) és Temesvári Szilvia alpolgármesterek előterjesztésében – a forgalomcsillapítást szolgáló fejlesztések voltak soron: a testület elfogadta a Jókai utca, a Hajós utca, a Desseffy utca, az Aradi utca, a Kmety György utca, a Lendvay utca, a Délibáb utca, a Benczúr utca, a Szegfű utca, a Szív utca, a Szófia utca és a Vörösmarty utca egyes keresztezodéseinek kivitelezési terveit. Ezeket a csomópontokat szintben kiemelik az utcákból, valamennyi 30-as övezetbe kerül, vagyis egyenrangú keresztezodések lesznek. A Városligeti fasor esetén – Gaár Iván Zsolt (MSZP) javaslatára – a világitás felújítását kezdeményezte a testület: az utcát a főváros kezeli, így tárgyalásokra van szükség a 2000-es években kiépített, már korszerűtlenné vált lámpák cseréjéhez.

”

A fiatalokat érintette az a döntés, hogy eltörlik a szemeszterbérlet-támogatásnál a jövedelmi korlátot.

A VI. kerületben működő iskolák, valamint az önkormányzati fenntartású óvodák alapítványainak támogatásáról is döntöttek a képviselők: ötmillió forintos keretre pályázhattak többek között programjaik megvalósításához, oktatási eszközök, tabletek, taneszközök, könyvek beszerzéséhez és üléspadok, pihenőeszközök finanszírozásához. Célzottan a környezeti neveléshez kapcsolódó programokat is támogat az önkormányzat a terézvárosi iskolákban – 13

intézmény pályázott, amelyek együttesen 2,5 millió forintot használhatnak fel erre a célra. Nem az oktatást, de szintén a kerületek művelődését szolgálja a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral meglévő élénk kapcsolat: a Teréz körúti könyvtár és a Liszt Ferenc téri Gyermekkönyvtár könyvbeszerzéseire és idei programjaira 1,8 millió forint támogatást nyújt az önkormányzat.

Közjáték és közmeghallgatás

Az emelkedett pillanatok és fontos döntések mellett méltatlan közjáték borzolta a kedélyeket az ülésen. Ezúttal is Bálint György volt a munka megakasztója: a már megszokott bekiabálásokon túl többször azzal zavarta a tanácskozást, hogy székéből felpattanva, turistaként fotóztatta a képviselőtársait (annak ellenére, hogy a felesége hónapok óta több kamerával is veszi az üléseket – igaz, azóta, hogy megütötte Bodnár Zoltánt, a Terézvárosi Vagyonkezelő Zrt. vezérigazgatóját, változtak az ülések szabályai, és csak a karzatról követheti az eseményeket). Soproni Tamás nemegyszer felszólította a képviselőt arra, hogy foglaljon helyet, de mivel ezt nem tette meg, ezért a polgármester többször is szünetet rendelt el.

Végül arról is döntött a testület, hogy a következő hónapban nemcsak ülésezik, hanem közmeghallgatást is tart: június 27-én az Eötvös10-ben tehetik fel a kérdéseiket, mondhatják el az észrevételeiket, a javaslatokat a terézvárosiak a kerület, az önkormányzat működésével kapcsolatban. A hagyományos novemberi közmeghallgatással együtt így már évente két ilyen alkalmat tart a képviselő-testület.

„Amikor ide kijövök, olyan, mintha hazamennék”

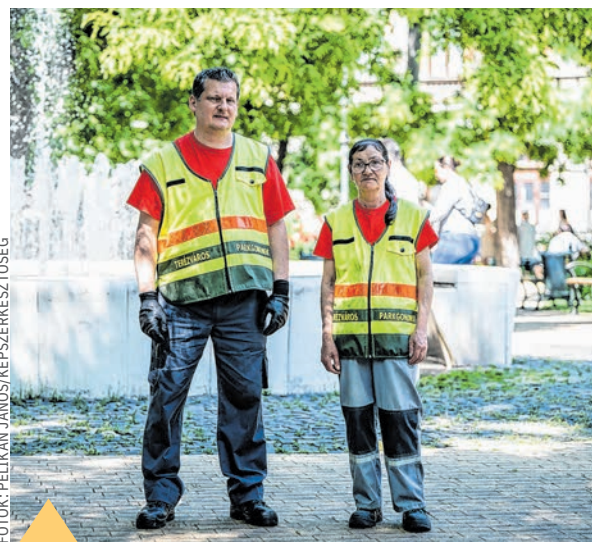
A belvárosi betondzsungelben nagy kincsnek számítanak azok a zöldszigetek, ahol az emberek megpihenhetnek, nyáron hűsölhetnek vagy éppen a fák, virágok szépségében gyönyörködhetnek. Ezek gondos gazdái Terézvárosban azok a parkgondnokok, akiknek nem csupán a munkahelyük a rájuk bízott terület, hanem a szívügyük is.

Gajdács Emese

Az önkormányzat évről évre egyre többet költ Terézváros közterületeinek takarítására. Azonban közhelynek számító alaptétel, hogy a fenntartható rendhez, tisztasághoz az emberek szemléletváltozására van szükség, arra, hogy a magukénak érezzék a problémát. Ebben segíthet az, hogy az itt élők látják, a köztisztasági cég munkatársai sajátjukként kezelik az utcákat, tereket, parkokat. Ennek jegyében a kerület parkjait néhány hónapja parkgondnokok vigyázzák: nemcsak a munkakör megnevezése – korábban parkőrök ténykedtek – változott ezzel, de a mögötte lévő célok, az eszmeiség is.

A jó gazda gondosságával

„Parkgondnokaink feladata nem csupán a rend őrzése, a problémák felfedezése és elhárítása. Azt szeretnénk, ha gondos gazdái lennének a rájuk bízott területeknek, úgy érezzék, hogy ha valaki az általuk gondozott parkba megy, az olyan, mintha náluk vendégeskedne. Ezzel a hozzáállással pedig biztosítható a szép, tiszta környezet és a kellemes időtöltés az idelátogatók számára” – beszélt a nemrég megújult parkgondnoki szolgálat célkitűzéseiről Töreki Milán, a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója. Munkatársai nyitástól zárásig ott vannak a parkok-

FOTÓK: PELIKÁN JÁNOSI/KEPESZERKESZTŐSÉG

**A Hunyadi tér gondos gazdái:
Varga Zoltán és Baba Olga**

ban, az egyenruhájukról könnyű megismerni őket. Amellett, hogy betartatják a házirendet, szívesen elbeszélgetnek bárkivel, szükség esetén segítenek a látogatóknak.

„Hozzájuk bátran fordulhat bárki kérdésekkel, javaslatokkal, ők a közvetítők a cég és a lakosság között. Persze élnek az eddigi elérhetőségeink is, így a köztisztasági forródrót, de a személyes kap-

csolat mindig hatékonyabb – és ezt igényli is a lakosság. Erre a munkakörre speciális szempontok szerint választjuk ki a kollégákat, bízva abban, hogy jó kapcsolatot alakítanak ki a látogatókkal” – magyarázta Tőreki Milán.

„Gratulálunk a munkájukhoz!”

Ahogy Terézváros parkjait körbejártuk, kiderült, a fenti – kincstári optimizmust sugalló – szavakat a gyakorlat is igazolja. „Imádunk idejárni, jövünk, ha esik, ha fúj, mert minden olyan szép, tisztaság van és nyugalom. Gratulálunk a munkájukhoz!” – hangzott el a Hunyadi tér piac felőli bejáratánál. Két férfi beszélgetett a kapunál, és amikor meglátták, hogy a parkgondnokokkal, Baba Olgával és Varga Zoltánnal készül a beszélgetés, néhány pillanatra ők is bekapcsolódtak a csevegésbe.

„Szeretem ezt a sok szép virágot, ha a takarítással végeztünk, szívesen gyomolgotok, ápolom a növényeket, meghálálják. Most a rózsák virítanak, eddig a nárciszoktól volt sárga a tér. Volt már, hogy megtámadott pár dolmányos varjú, mert a fészekből kipottyant fiókájukat próbáltam biztonságba helyezni, de ez sem vette el a kedvem” – mesélte nevetve Olga. Azt már Zoltán árulta el, hogy az említett dicséret nem ritka, időnként a parkba járók megköszönik a munkájukat. Olga hosszú évek óta „szerves része” a Hunyadi térnek, Zoltán csupán néhány hónapja lépett be a köztisztasági céghez, kimondottan erre a feladatkörre pályázott. Vannak, akik láthatóan igénylik a beszélgetést, mások inkább a csendes olvasgatást, napfűdözést választják a körbe kirakott padokon.

Összeszokott kis társaságok járnak ide, sok az idős, a közeli hotelekből külföldiek is jönnek fotózgatni, a kamaszokat a focipálya vonzza, az idősebbek pingpongozni szoktak, a játszótér a legkisebbek terepe, a szépen zöldellő pázson pedig nyaranta egész családok piknikeznek.

Az idilli nyugalomért azért tenni is kell, a parkgondnokoknak bizony be kell tartatniuk a házirendet. „Rá kell szólni azokra, akik nem megfelelően viselkednek, isznak, cigiznek a parkban. A kutyásokat kell figyelmeztetnünk, ha a kedvenceiket akarják hozni, illetve azt is sokan elfelejtik, hogy a bicikliről le kell szállni, ha a kerítésen belülré érnek” – sorolta a jellemző szabályszegéseket Zoltán, aki azt is hozzáteszi: az esetek zömében elég, ha udvariasan, de határozottan figyelmeztetik a renitenseket.

A környékre is figyelnek

A tavaly átadott, szépen felújított Jókai tér a magyar irodalom tere nevet is megkapta – az öreg fák lombkoronái alatt igazán ideális egy jót olvasni. Ehhez

nyugalomra van szükség, amiért Prikril Ildikó és Rostás Elemér felel. „Nagyon sokféle ember jár ide. Vannak visszatérők, mint a kutyasétáltatók, akik csak póráznak, de behozhatják hozzánk a kedvenceiket. Sok a turista, az árnyékolók alatt szívesen falatoznak a kirándulócsoportok, és a téren működő Kolibri Színházba érkező gyerekek is gyakran betérnek hozzánk” – mutatta be a park közönségét Elemér. Az idelátogatókra mindketten nyitottak, szeretnek beszélgetni, segíteni, ha kell. Mosolyogva hozzáfűzte Elemér, hogy egy ismert színésznő is gyakran jár erre: rendszerint beszélget is velük, és ahhoz képest, hogy milyen kedve van, hol lelkesen dicséri, csodálja a környezetet, hol hangosan zsembel valami miatt. A felújítás óta egy közcéce is működik a Jókain, annak rendeltetésszerű használatára időnként szintén figyelmeztetni kell a betérőket.

„Ha a parkban már végeztünk, a környező utcákban is kiséprünk, hogy bárhová nézünk, rend legyen. Érezhető, hogy ahol tisztaság van, oda egyre kevésbé szemetelnek. Ezért érdemes igyekezni” – mondta Ildikó, aki Elemérral egyetértve úgy érzi, megbecsülik a parkgondnoki munkájukat. Megmutatták a park végében lévő kis birodalmukat: egy apró raktár a szerszámoknak és egy pici „iroda”, ahol egy asztalka, két szék, egy minihü-

Vannak, akik láthatóan igénylik a beszélgetést, mások inkább a csendes olvasgatást, napfűdözést választják a körbe kirakott padokon

„Érezhető, hogy ahol tisztaság van, oda egyre kevésbé szemetelnek.”

Prikri Ildikó és Rostás Elemér
– ők felelnek a Jókaiért

FOTÓK: PELIKÁN JÁNOS/KÉPZESKÖZSÉG

tőszekrény és egy mikro ad kényelmet a rövid pihenőidőkben. Sajátjuknak érzik a helyet, az asztalt Ildikó hozta, de már egy falikép is csak arra vár, hogy felszögeljék, hogy azzal is otthonosabbá tegyék a helyiséget.

Timi, a Benczúr-kert lelke

A belvárosi nyüzsgésből élmény kiszakadni kicsit a Benczúr-kert – Kő Boldizsár fajtákaival tarkított és a százéves platán árnyékában megbúvó – mesevilágába. Ennek az országzerte ismert játszótér-

nek a lelke és több mint tíz éve gondozója Molnár Imre Jánosné, ahogyan mindenki szólítja: Timi. „Szeretni kell a gyerekeket és türelemmel fordulni feléjük. Én nagyon imádom a kicsiket és a szülőkkel is jól kijövök. Előfordult, hogy otthonról az unokáim megunt játékaikat behoztam a homokozóba. Ősszel, amikor itt nem volt gesztenye, zacskóban hoztam és szétszórtam, hogy ne érje csalódás a gyerekeket. Azon a télen, amikor volt egy kicsi hó, dombocskát is építettem belőle, hogy legyen egy kis csúszka a parkban” – sorolja Timi az apró gesztusokat, amivel komfortosabbá tudja tenni a kertet. A Benczúr nemcsak a gyerekeknek szól, idősebbek is betérnek a csodás parkba időnként, leülnek az öreg fák alá és beszélgetnek, vagy csak nézik a vidáman játszókat.

A parkgondnok munkája egy játszótéren perze speciális, de itt is alap a tisztaság, a higiénia, a biztonságos környezet, a rend megteremtése. A Benczúr-kertben fedett esőbeálló, illemhelyek és egy pelenkázóhelyiség is a látogatók rendelkezésére áll, természetesen ezek rendben tartása is Timi dolga. Minden apró hibát észrevesz, megoldási javaslatok is vannak, illetve a látogatók véleményét is ő gyűjti be. Most például az az ötlete, hogy a fűtetlen pelenkázóhelyiség helyett a hűvös idő beköszöntéssel a mozgáskorlátozott illemhelyre is be lehet engedni az anyukákat, az ugyanis fűtött. „Mindennek van megoldás, csak figyelni, keresni kell, és én szívesen megteszem, hiszen imádom a munkám, a munkahelyem. Amikor ide kijövök, olyan, mintha hazamennék” – vallott érzéseiről Timi.

KÖZTISZTASÁGI FORRÓDRÓT – tovább hívható

Június 1-jétől minden nap 8.00–20.00 óráig hívható a 06 (70) 445-4201-es számon a terézvárosi Köztisztasági forródrót. Ha a köztereken, parkokban szemetet, bosszantó jelenségeket tapasztalnak, közösségi médiás „hibabejelentés” helyett hívják a köztisztasági céget annak érdekében, hogy a probléma mielőbb megoldódjon. Köszönjük az együttműködésüket és a visszajelzéseiket!

„Előfordult, hogy otthonról az unokáim megunt játékaikat behoztam a homokozóba” – mondja Molnár Imre Jánosné, azaz Timi

MINDEN IDŐK LEGNAGYOBB TÁMOGATÁSA HOMLOKZATFELÚJÍTÁSRA

A PÁLYÁZAT SEGÍTSÉGÉVEL:

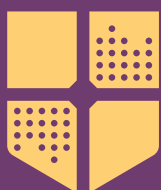
- a társasházak a kivitelezési költség 80%-át is megkaphatják, aminek a felét vissza sem kell téríteni;
- a kamatmentes törlesztésre a korábbi 5 helyett 10 éves futamidőt biztosítunk;
- egy ház akár 200 millió forintot is igényelhet;
- a műszaki ellenőrzés 80%-át is megtérítjük.

**Minden, amit
a pályázatról
tudni kell:**

Terézváros világörökségi minősítése, Budapest 150. születésnapja és a sugárutat megálmodó Andrássy Gyula születésének 200. évfordulója is kötelez bennünket épített örökségünk megőrzésére.

TERÉZVÁROS 2030
közterület-megújítási
program

***Pályázatok, tegyük közösen
szebbé Terézvárost!***

Élesedtek a 30-as zónák

Május végétől legfeljebb 30 km/órás sebességgel lehet közlekedni több olyan külső-terézvárosi utcában, ahol korábban 50 km/óra volt a megengedett maximális sebesség. Az Izabella utca, a Podmaniczky utca, a Szinyei Merse Pál utca és az Andrássy út szervízútja által határolt rész mostantól 30-as zónába esik – a korlátozás a határoló utcákat nem, de az eddigi főút vonal Szondi utcát érinti! A kereszteződésekben mostantól mindenhol jobbkéz-szabály érvényesül.

FOTÓ: DÉR ISTVÁN

A Terézváros 2030 közterület-megújítási program keretében folyó átalakítások fontos szempontja a forgalomcsillapítás, és az, hogy Terézvárosban biztonságosabban lehessen közlekedni. A cél az, hogy év végére a VI. kerület valamennyi lakóutcája harmincas zónába kerüljön, ezért május végétől próbaprojektként egy jól körülhatárolható külső-terézvárosi tömbben, az Izabella utca, a Podmaniczky utca, a Szinyei Merse Pál utca és az Andrássy út szervízútja határolta részen kerültek ki a 30-as sebességkorlátozást jelölő táblák. A változás a zónát határoló utcákat jelenleg még nem érinti, de az eddig főútvonalként működő Szondi utcát igen! Fontos, hogy nemcsak a megengedett legmagasabb sebesség határ változott, de minden zónán belüli kereszteződés egyenrangú mostantól, bennük a jobbkéz-szabály alapján kell elsőbbséget adni.

Konkrét változások, amikre nagyon figyeljenek:

- ▶ A Szondi utcán haladóknak május 26-ától jobbkéz-szabály szerint elsőbbséget kell adniuk mind a Bajnok, mind a Rózsa utcából érkezőknek.
- ▶ Az érintett Zóna 30-területen belül az egyirányú utcákban az ellenirányú kerékpározás is megengedett, így a Szondi utcában közlekedőkkel szemben a Szív utcából érkező kerékpárosoknak is elsőbbségük van.
- ▶ Az ellenirányból érkező kerékpárosokra minden olyan kisebb kereszteződésben is számítani kell,

amelyben amúgy a jobbkéz-szabály alapján elsőbbsége lenne a felsőbbrendű úton haladónak.

- ▶ A Zóna 30-területen akkor is a 30 km/órás sebességkorlátozás érvényes mindenhol, ha zónán belül tábla külön azt nem jelzi.
- ▶ Az adott területen lakossági parkolóhelyeket jelöltek ki – ez az összes parkolóhely 30 százalékát érinti. A táblával, illetve felfestéssel is jelzett parkolóhelyeken este 6 és reggel 7 óra között csak a kerületben érvényes várakozási engedéllyel rendelkező kerületi lakosok parkolhatnak.
- ▶ A parkolás nehézségeiből fakadó rakodási problémák megoldása érdekében a megadott zónában – és azon kívül is több helyen Külső- és Belső-Terézvárosban – új rakodóhelyeket jelölt ki az önkormányzat.
- ▶ A biztonságot jelentő forgalomlassítás mellett az alternatív közlekedési eszközök használatára buzdítanak az újonnan kihelyezett Mobi-pontok is – ezeket nemcsak a rollerszolgáltatók, hanem a terézvárosi lakók is használhatják kerékpárjaik, rolereik parkolására.
- ▶ A 30 km/órás övezetek kiterjesztése a nyár folyamán folytatódik, első körben a Külső-, majd a Belső-Terézváros területei (a határoló utakat leszámítva) is Zóna 30-ba kerülnek.

Csejtei Orsolya

TERÉZVÁROSI LOM-MENTŐ BOLHAPIAC

2023. június 11. (vasárnap) 9:00 – 14:00 óráig

Ha árusítanál, regisztrálj a bolhapiac@terezvaros.hu e-mail címen vagy a **20 595 6966**-os telefonszámon legkésőbb június 9-én délig. Az árusítási lehetőség a Hunyadi téri őstermelői piacon ingyenes, de terézvárosi lakcímhöz kötött.

A bolhapiaccal egyidőben cseresznyevásár és cseresznyével kapcsolatos programok várják a gyerekeket és felnőtteket is.

Egyenlő feltételeket!

Pontosan egy évvel az önkormányzati választások előtt a kormány újabb trükköket vet be annak érdekében, hogy megnehezítse az ellenzéki pártok, szervezetek indulását, miközben a korábbi – az elégtelen szabályok miatti – visszaéléseket sem sikerült érdemben kivizsgálni – állítja dr. Oláh Lajos, Terézváros parlamenti képviselője.

„Nem lehet másnak, csak ócska trükknek nevezni, hogy a kormány a takarékosagra hivatkozva, valójában egyedül hatalmi szempontok miatt, egy napra tette a jövő évi önkormányzati választásokat, valamint az európai parlamenti voksolást – mondta a DK országgyűlési képviselője azt követően, hogy kiderült, mindkét választást 2024. június 9-én tartják. Egy korábbi alkotmánymódosítással ugyanis a helyi választások „köbe vésett” októberi időpontját előrébb hozták. Az pedig május közepén lett hivatalos, hogy az EU 27 tagországában június 6–9. között rendezik a választásokat, és ebből a négy napból 9-e esik vasárnapra. – Egyértelmű, hogy abba kényszerítik az ellenzéki pártokat, hogy miközben az uniós választáson nagy valószínűséggel külön listákon, egymással természetesen versengve indulnak, az önkormányzatokban csak akkor szerezhetnek elég helyet, ha együtt, koordináltan állítanak jelölteket.”

Látogasson el a Parlamentbe!

A Parlamentben, dr. Oláh Lajosnál is járt nemrég a Terézvárosi testvérvárosából, Zadarból érkezett diákcsoport (*a testvérvárosi programról lapunk 18. oldalán olvashatnak*), de a lehetőség mindenkinek adott, hogy ellátogasson az Országházba. A képviselő által szervezett sétákon már több mint kétezren vettek részt, a program népszerű az iskolai csoportok, osztályok körében, de természetesen szívesen fogadják családok, baráti társaságok, nyugdíjasklubok jelentkezését is. „Érdemes velünk tartani, mert a legismertebb látványosságok – ülésterem, koronázási ékszeres – mellett talán többet, mást is meg tudunk mutatni ebből a nagyszerű épületből, mint amit a hivatalos vezetett túrákon résztvevők láthatnak. Ugyanis mi más útvonalon is haladhatunk, mint ők” – teszi hozzá a képviselő. Aki kedvet kapott az ország talán legszebb épületének a meglátogatásához, annak a részvételi szándékát előzetesen jeleznie kell a 06 (30) 709-1102-es, a 06 (30) 864-6624-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen.

A Fidesz eddig is folyamatosan változtatott a voksolás szabályain, miközben jó néhány országban alapvető, hogy a választási törvényt az adott választási ciklusban már nem lehet módosítani. Ehhez képest a parlament a múlt héten is jogszabályt módosított, így a jövő évi önkormányzati voksolásig már nem tűzhető ki időközi választás, a már kijelöltek elmaradnak, és csak akkor kell megtartani azokat, ha már zajlik a kampány. De ami még fontosabb, hogy a tízezer lakosúnál nagyobb településeken az egyéni körzetek legalább kétharmadában jelöltet kell indítania egy pártnak vagy pártszövetségnek, ha kompenzációs listát akar állítani. Ugyanez a szabály érvényesül a budapesti kerületekben: kompenzációs listája annak a jelölőszervezetnek lehet, amely a kerületek kétharmadában polgármesterjelöltet állított.

„Mindehhez hozzájön, hogy nincsenek tisztességes, egyenlő feltételek a kampányban, a médiában elképesztő a kormánypárti fölény, a közmédia pedig a propaganda szintjére süllyedt. Ráadásul a feltárt választási csalásoknak sincs következményük. Elég csak arra gondolni, hogy a tavalyi parlamenti szavazáskor kiderült, hogy a Fidesz VI–VII. kerületi jelöltjének az ajánlóívén ugyanazok a nevek szerepeltek, mint több kamupártnál, csak épp az aláírók nem voltak azonosak. Legalább száz egyezést találtunk, azért csak ennyit, mert az íveket közben elvitte a rendőrség bizonyítékként. A választási bizottság egyik tagja feljelentést is tett, az ügyet mégis lezárták. Egyértelmű, hogy a Fidesz nem hajlandó hatékonyan szabályozni ezt a problémát: a választási csalás lehetősége és a kamupártok velünk maradnak” – zárta gondolatait a parlament alelnöke.

Csepregi Botond

Velünk maradt (tábla)múlt

Terézvárosban járva az épületeket elborító információ- és táblatengerből rendre szemet szúr egy-egy felirat, cégér, amely évtizedekkel ezelőtti hangulatot, vagy már nem is létező céget, tevékenységet hirdet. Bosszankodhatunk is, hogy ezek az itt felejtett mementók vizuálisan szennyezik a világörökség részét képező terézvárosi homlokzatokat. De rá is csodálkozhatunk, hogy velünk maradtak a várostörténet egymásra rakódott rétegeiből azok a feliratok, amelyek visszarepítenek minket a neonreklámok, a közértek, a kisiparosok, az esztergályosok és ktsz-ek világába.

Csepregi Botond (szöveg)
– Pelikán János (fotó)

Az Eötvös–Szófia-sarkon láthatjuk a kerület kevés megmaradt neoncsikjainak egyikét (igaz, légvonalban kevesebb mint száz méterre a körúton is találunk egyet). A Bistro felirat eredete a múltba vész, az biztos, hogy régebbi, mint a legutóbb itt működött kávézó-étterem. Valószínűnek tűnik, hogy egy a hetvenes években létezett önkiszolgáló étteremnek köszönhetjük.

Egy most is létező vállalkozás korábbi időszakára emlékeztet minket ez a tábla az Ó utcában – Gyenes János könyvkötészete egyenesen Terézváros egyik legrégebbi, máig is dolgozó műhelye. Idősebb Gyenes János 1909-ben alapította a vállalkozását, 1932-ben költözött a Zichy Jenő utcából a mai helyére. Az ő műhelyét betegsége miatt 15 évesen vette át a fia, aki nyolcvanhét éves koráig dolgozott itt. A műhely most is működik, immár ifjabb Gyenes János tanítványa és Albert Gáborné Anikó javít benne sérült köteteket, fűz össze könyvvé folyóiratokat vagy éppen kis darabszámú naplókat készít.

A szervezetek világát idézi meg az egykorvolt „Fortuna” KTSZ árutermelő részlegének cégére. A Lovag utcai tábla a 80-as éveket idézi, és közel van az egykori – teljes nevén – Fortuna Cipő- és Díszműipari Szövetkezet Nagymező utcai korábbi központjához. A KTSZ rövidítés egy korábbi működési fázisra, a kisipari termelőszövetkezetre utal, az 50-es években ez volt a kisiparosok kollektivizálásának a formája. A Fortunához tartozott a 80-as évek közepén a cipők garanciális javítása Budapesten, a Nagymezőben alakították ki a szavatossági javítóközpontjukat. A szövetkezetnek volt egy specialitása is: csak ők készítettek egyedi csizmákat például néptáncosoknak, lovas kluboknak.

Egy most is működő fodraszatra hívja fel a figyelmet ez a jó svádájú férfi a Szondi utca Dózsa György út felőli szakaszán. A frizurája talán már kiment a divatból, de mementónak mindenképp jó, hogy megmaradt ez a cégér.

Még néhány éve is működött egy üzlet a Jókai utca 12.-ben, és a sok helyen megszokott kórlás egyencéger hirdette: ÉLELMISZERBOLT – VEGYESKERESKEDÉS. A kisbolt megszűnt, a tábla lekerült – ennek köszönhetően előbújhatott a sok évtizeddel ezelőtti Közért-cégér. Az egykori cégnév már régen köznevesült, vagyis a pesti nyelvben a bolt szinonimája lett. De azt kevesen tudják, hogy 1948-ban Községi Élelmiszerkereskedelmi Rt. néven alapították meg a fővárosi élelmiszerkereskedelmet összefogó céget, és ebből lett később a Közért Vállalat. Arról egy a Fortepanon talált fotó is tanúskodik, hogy a felirat már 1955-ben ott díszelgett a Jókai utcai homlokzaton.

Bár nyolcvan-száz éve a hazai autó- és motorkereskedelem központja volt Terézváros, ezt ma már nehéz elképzelni. Sőt, az a jelentősen megkopott, legalább negyvenéves tábla is kakukktójásnak hat, amely Szendrei Sándor esztergályos autó-motor javító műhelyét hirdette egykor a Dessewffy utcában.

A Lenday utca egyik viláépületéhez tartozik ez a kiírás. Nem emlékeztet eltűnt mesterségre vagy régvolt cégre, mégis olyan kedéllyel hívja fel a figyelmet az autókra, hogy nem maradhatott ki összeállításunkból.

A Teréz körúton is találunk egy ma már kihunyt neonfeliratot, ez az egykori Derkovits terem hirdette. A szocialista idők nagy állami képzőművészeti terjesztője, a Kecskeméti Vállalat kiállítóhelye már az 50-es években itt működött, de ez a cégér az 1968-as átalakításkor született meg. „A képzőművészeti izlésformálás tömegméretekben hatni akaró nemes mozgalma pénteken jelentős fórumhoz jutott: Budapesten, a Lenin körút 63. alatt megnyílt a

Képcsarnok Vállalat újjáépített, vonzóan, izlésesen rendezett Derkovits-terme. De nem pusztán külsőségeiben, gondos kialakításában rejlik a galéria megnövekedett szerepe, hanem abban is, hogy az új esztendőből betölti TV Galériájának funkcióját. Tevékenysége tehát nagyszerűen illeszkedik a Kecskeméti Vállalat alapvető hivatásához: minél több emberhez eljuttatni mai képzőművészetünk alkotásait” – lelkesedett a Népszava 1968. szeptember 28-án a háromszintes, reprezentatív teremről. Az állami vállalatnak a rendszerváltás után jogutódja lett, de a Kecskeméti Vállalat Kft.-t is felszámolták, 2007-től pedig a Forrás Galéria működött itt; a pandémia után már utóbbi sem nyitott ki.

Terézváros kevés régi típusú kocsmáinak egyike az Apród a Szondi utcában. Az üvegre festett feliratok még utalnak korábbi elnevezésére és „műfaji besorolására”, a borozó-sörözőre, de az Apród kiírás helyét már egy stílusidegen cégér foglalja el. Külön figyelmet érdemelnek a szőlő- és sörösüveg-illusztrációk. Régi vágásuként jellemeztük a Szondi utcai „egységet”, ennek ellenére (vagy éppen ezért) kötődnek hozzá a fiatalok is. Nemcsak a rendező, Reisz Gábor több 2010-es évekbéli filmjében bukkant fel az Apród, hanem a kamaszok között nagyon népszerű zenekar, a Carson Coma egyik tagja is azt mondta: ez a kedvenc helye Budapesten.

Meghalt Lang Györgyi

Hatvanhat éves korában elhunyt Lang Györgyi énekes, színész, műsorvezető. A Terézváros Kultúrájáért Díj 2021-es kitüntetettjét, aki haláláig a VI. kerület lakója volt, leginkább a Pa-dő-dő énekeseként ismerte meg az ország. Az 1957-ben, Szegeden született művész pályája elején a „magas” kultúrát művelte: a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, a Pécsi Nemzeti Színházban komoly darabokban játszott, majd nemcsak együttesével, hanem tévés, rádiós munkáival is népszerű lett. Falusi Mariann-nal 1988-ban alapították a Pa-dő-dőt, és gyorsan ismertté váltak nemcsak a dalaikkal, hanem extravagáns megjelenésükkel is. Életét végigkísérte egy súlyos betegség: 28 évesen sclerosis multiplexet diagnosztizáltak nála. Jó néhány éve kerekesszékre kényszerült, de a rá jellemző derűvel, pozitivitással élt együtt a helyzettel. Színes egyéniség volt, ezért egy színes, vidám képpel emlékezünk róla, mert ahogy kitüntetésekor a Terézváros magazinnak elárulta: „Nem bírom a feketét, a szürkét, a barnát, már az is zavar, hogy a játékgép oldala fekete.”

FOTÓ: IVÁNDI-SZABÓ BALÁZS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Lang Györgyi 1957–2023

Állatkerti belépő és fürdőjegy

Ezen a nyáron is hozzá szeretne járulni a terézvárosi önkormányzat a szünidő minél kellemesebb eltöltéséhez. A VI. kerületi laccímmel rendelkező kicsik és nagyok az állatkertbe szóló belépőt (gyermek, felnőtt és nagycsaládos), az idősebbek – 62 év felettiak – a Széchenyi gyógyfürdőbe szóló jegye-

ket kaphatnak. Az ingyenes belépők a **Szófia utca 7. szám alatti** Szolidaritási Központban vehetők át, laccimkártyával június 8. (csütörtök) és július 31. (hétfő) között – korlátozott számban. **A Szolidaritási Központ nyitvatartása:** hétfő 13.00–18.00, kedd, csütörtök 9.00–14.00.

Momentán Fesztivál harmadszor

Egy falat impro, egy korty kultúra, egy csipet nyár Budapest szívében – szól a Momentán Társulat nyárindító fesztiváljának szlogenje, amelyet már harmadik alkalommal rendeznek meg az Ó utca 4. alatti színházépületükben, illetve az előtte lévő utcaszakasz rögtönzött oázisában. A június 9–11. közötti improszigeten ezúttal a stand up, az újságírás, a pszichológia, a színművészet és a bűvészet találkozik az improvizációval. A program pénteken 16.30-kor indul: a Rab Árpád jövőkutatóval folytatott beszélgetésből kiderül, vajon a ChatGPT tud-e improvizálni. Lesz Dumaszínház x Momentán Litkai Gergellyel és egy kis pszichológizálás dr. Almási Kittivel. Szombaton 14.30-tól egy improvizált társasjátékba lehet bekapcsolódni, Erős Antónia (ál)hiradót improvizál és szó esik arról is, hogyan készül az influenzszer. A napot 20.30-kor az idén húszéves társulat Retro RögvEst annóval zárja. A vasárnap főhőse Hajnóczy Soma bűvészvilág bajnok lesz – figyeljék a kezét, mert ahogy Rodolfo, ő is egészen biztosan csalni fog. A fesztiválra a www.momentantarsulat.hu oldalon napi- és előadásjegyek válthatók.

„Nem félek a jövőtől, kíváncsi vagyok rá”

Csejtei Orsolya

– Mit érzett, amikor megtudta, hogy az idén az egyik legrangosabb irodalmi kitüntetés az öné?

– Nagyon zavarba jöttem tőle. Amikor az ember dolgozik, az olyan, mintha beledugná a fejét egy lyukba, ahonnan nem lehet kilátni. Kívülről úgy néz ki, mintha csak bambulna egy monitor előtt, de valójában egy másik világban van. Amikor érkezik egy elismerés, akkor elő kell bújni abból a bizonyos másik világból – ilyesmire sosem készül az ember. Engem is felkészületlenül ért. Ez a zavarba ejtő része. A másik, a fontosabb, hogy nagyon jólesik. A Mészöly-díjat megkapni hatalmas elismerés.

– Előző műve, a *Mi van veletek, semmi?* nagyon városi regény, az *Örökpanoráma* viszont egy képzeletbeli faluban, a hegyek közt megbúvó Szegegyen játszódik. Hol van ez a település? Nekem úgy tűnt, mintha a Bakonyban lenne, de valahol azt mondta, hogy a Bükkbe képzelte.

– Az ember elkezd értelmezni a saját szövegét, és beszél összevissza mindenféle hülyeséget – nyugodtan leírhatja. Nyilván a Bakony is benne van, hiszen ott nőttem fel, de eszembe jutott a Bükk, a Fekete-erdő, sőt még a Hargita is, mert mindet gyönyörűnek találok.

– Mi a legnagyobb különbség az ön számára vidék és város között?

– Nagyon közhelyes dolgot fogok mondani, de azt hiszem, hogy a városi létezésben – persze nem minden pillanatban – a magány egy nagyon magas foka vagy mélypontja tapasztalható meg. Annál magányosabbnak nemigen lehet lenni, mint amikor tömegben, sok emberrel körülveve érzi magát egyedül valaki. Megkülönböztetett, nyomasztó magány ez, mintha egy üvegfal választana el mindenkitől. Ha kijebb mész, ott valahogy tágasabb, megszólíthatóbbak az emberek.

– Élt a belvárosban? Tapasztalt ilyet?

– Igen, itt, a Székely Bertalan utcában, és nyilván nem mindig, minden pillanatban, de sokszor éreztem, hogy rengeteg ember vesz körül, szomszédaim vannak, mégis egyedül vagyok. Azt hiszem, ez azzal függ össze, hogy ha olyan emberek járnak az utcákon, akik amúgy is ott laknak, óhatatlanul ismerősei lesznek egymásnak. Egy nagyvárosban kava-

Az Örökpanoráma, amelynek kapcsán az idén Mészöly Miklós-díjjal ismerték el írói ténykedését, a negyedik regénye. Zömében irodalmi lapokban találkozni az írásaival, de olykor-olykor felbukkannak a novellái olyan orgánumban is, mint a Terézváros magazin. Szeifert Natália élt is a VI. kerületben, és bár már kijebb költözött, a (bel)város máig meghatározó közege az életének. Legutóbb a Hunyadi téren találkozhattak vele – a Budapest100 hétvégéjén Kabai Lóránt verseiből olvasott fel a 2-es számú házban. Egészen közel ahhoz a fához, ami a költő emlékét mostantól őrzi.

rog a tömeg a köztereken: a másol lakók, a turisták, a csak ügyet intézni jövők, az épp itt találkozó tömege. Senki nem ismeri a másikat. Személytelenebb, mint egy kisváros vagy akár csak a peremkerületek. Persze nem azt mondom, hogy a belvárosban nem lehet kialakítani ismerősségérzést, csak mintha nehezebb lenne. Jobban ráül az emberre az idegenség érzete.

– *Az Örökpanoráma cselekménye több mint száz éven ível át, van benne háború, kísérlet az élet meghosszabbítására, elszigeteltség és magány. Arról nem beszélve, hogy elég apokaliptikus jövőt vizionál. Tart attól, hogy ilyen lesz?*

– Nem félek a jövőtől, inkább kíváncsi vagyok rá. Szeretném tudni, mi lesz száz év múlva, de azt, hogy előre menjek, megnézem, aztán visszajöjtek, nem kockáztatnám. Jó, ilyen értelemben félek tőle, hogy a legrosszabb rémálom válik valóra. Amúgy alapvetően világjelenség, Magyarországra meg sokkal inkább igaz, hogy nagyon sötétben látjuk a jövőt. A sajátunkat és az emberiségét is.

– *Elképzelhetőnek tartja, hogy működhet az időutazás?*

– Az einsteini elmélettel legalábbis összeegyeztethető a „tömbuniverzum”, amelyben bizonyos keretek között ide-oda tudunk mozogni. Ha így lenne, az azért lenne nagyon rossz hír, mert azt jelentené, hogy ebben az univerzumban minden készen van. Időtlen idők óta és örökké. Engem ez nagyon elszomorítana. Egy másik lehetőség, hogy mégiscsak valamiféle linearitás jellemzi az időt, akkor viszont a múltba lehetne utazni, hiszen az idő folyásának iránya nem változtatható meg. Aztán persze vannak a nagyon izgalmas multiverzum-elméletek, de azokban különböző idősíkokon, tehát nem ugyanabban a múltban és jövőben járunk. Én oda amúgy át sem lépnék, mert lehet, hogy ott nincs kávé, és ezt nem kockáztatnám. Mindennek van határa!

– *Rendben, az időt ne akarjuk kijátszani. De a világ elől el lehet bújni?*

– Vannak, akik megpróbálják. Az Örökpanorámában ők a „készülőddök”, akik úgy gondolják, ez a megoldás. Lehet ez is út, én mégis azt gondolom, hogy az embernek inkább ott kellene tennie valamit azért, hogy a saját élete és a világ jövője jobb legyen, ahol van. Nagyon messziről visszabontva: mindennek az alapja az egymásra való odafigyelés. Hogy igyekezzünk kedvesek lenni a másikkal. Nem mondom, hogy szeretni kell egymást, csak jó lenne legalább megpróbálni kedvesnek

lenni. Azzal is, aki bunkó velünk. Szerintem önmagában ez hatalmas lépés lenne, a kedvességből ugyanis nagyon sok minden fakadhatna. Annak a belátása például, hogy a másik ember gondolhat valamit másképp, mint én. Vagy ha engem megkérnek, vagy biztatnak valamire, és az nekem nem okoz különösebb megterhelést és alapvetően nem vezet rosszra, akkor – akár igaz, ami mögötte van, akár nem – miért ne tenném meg.

FOTÓ: BARTA BALINT/KEPSZERKESZTŐSÉG

A Hunyadi tér egyik fiatal hársfája, alatta pedig egy emléktábla őrzi a tavaly ősszel tragikus körülmények között elhunyt Kabei Lóránt emlékét. A hely afféle „dimenziókapu”, vagyis a miskolci születésű, Budapesten Terézvárosban otthonra lelt költő-író-szerkesztő-vizuális művésznak kövekre írva lehet itt üzenetet küldeni a túlvilágra. A táblát, amelyen a költő Iskolakör című verse olvasható, valamint a fát a család és a barátok kezdeményezésére támogatva Terézváros önkormányzata állította.

– *Városszinten ez irányítható?*

– Hogyne! Csak hát ezek lassú dolgok, nem mennek egyik napról a másikra. Minél magasabb szintről jön a jó példa, annál fontosabb. A probléma szerintem abban rejlik, hogy sokszor olyan emberek vannak vezető pozícióban, akiknek a viselkedése, a lényege azt sugározza: legyél te is bunkó. Nekem a bunkóságom van a legnagyobb bajom. A szokásainkra kell hatni, ezért én nagyon bízom a technikai fejlődésben. A mesterséges intelligencia például sokat segíthet nekünk. Rengeteg olyan eszközt, alkalmazást fejleszhetünk, amely elősegíti azt, hogy megváltozzanak a szokásaink.

– *Hogyan tud könnyebben rávenni a mesterséges intelligencia, mint egy szimpla jó példa arra, hogy szelektíven gyűjtsen a szemetet?*

– Egy egyszerű jutalmazó rendszerrel szerintem sokkal jobban lehet befolyásol-

ni a szokásokat, mint a demonstrációval, a büntudatkeltéssel vagy a büntetéssel. Mivel imádjuk a kütyüket, ezeken keresztül komoly változásokat lehetne elérni a mindennapi viselkedésünkben. Ha például X súly komposzt után pittyentene egy alkalmazás, hogy mostantól mehetek X km-t ingyen a közösségi rollerrel, vagy Y mennyiségű leadott használt sütőolajért cserébe kevesebb lesz a bérletem ára, az nagyon motiváló lenne.

Azt is gondolom – bár ez megint egy szép, közhelyes gondolat –, hogy ha nagy tömegek elindulnak egy adott irányba, azt valamiképp követnie kell a világnak. És mivel tulajdonképpen a multicégek markában vagyunk mindannyian, ezért valahogy rájuk kellene hatniuk a kormányoknak vagy a vezetőknek. Nem kérhetem számon azon, aki szívószállal issza a koktélt, hogy miért azzal issza, amikor beletették neki, még mielőtt a száját kinyitotta volna. Szerintem nem a legelső szinten kell számon kérni azt, amit sokkal magasabb szinten kéne szabályozni.

– *Min dolgozik most? Nem akar a mesterséges intelligenciáról regényt írni?*

– Most a novelláimat szeretném valamilyen tematika mentén összerendezni. 2005 óta publikálok, jó néhány elbeszélésem jelent meg irodalmi lapokban, de az olvasók nagy része nem ismeri őket. Látok egy elég jó gravitációs pontot, ami köré lehetne rendezni ezeket a szövegeket, ami valamiképpen az élet vége tematika lenne. Hogy hányféleképpen eshet ki az ember a saját életéből. Aztán van több regénykezdemény is a virtuális fiókomban: mindig az íródik tovább, amit valamiért nem tudok kiverni a fejemből. Most a legesélyesebb szintén a már említett témát járja körül: milyen az, amikor kiesik az ember az életéből. Milyen, amikor valami elveszik – például egy baleset miatt –, ami addig volt, és hogyan lehet azzal megbirkózni.

– *A Budapest100 hétvégéjén alkotótársa és barátja, a tavaly elhunyt Kabei Lóránt verseiből olvasott fel a Hunyadi téren. Az emlékezés lehet eszköze a megbirkózásnak?*

– Szerintem nagyon fontos emlékezni. Lóri tipikusan az az ember, akiről a beszélgetés elején már név nélkül szót ejtettünk: a város közepén élt, körülveve emberek tömegével, mindenki ismerte, mégis milyen magányos volt. Most, hogy már nincs köztünk, a művein keresztül kell velünk legyen. Én azokat a verseit olvastam fel, amelyek a halála körül vagy már utána jelentek meg. Az az érzésem, hogy ő szeretné, ha ezeket olvasnánk.

Testvérvárosi cserediákok a Két Tannyelvűben

Terézváros testvérvárosából, a horvátországi Zadarból érkeztek május közepén felső tagozatos diákok, hogy egy héten át gyakorolják magyar társaikkal az angol nyelvet, ismerkedjenek egymással és persze a fővárossal. A VI. kerület és a dalmát város között nyolc éve él a kapcsolat. Ennek egyik legjobban működő eleme a 2016 óta tartó „chat projekt”, amelyben a Két Tannyelvű Általános Iskola és a zadari Krune Krstića Általános Iskola diákcsoportjai látogatják egymást felváltva. (A magyar diákok legutóbb a mostani tanév elején jártak Zadarban.) Érkezésükkor a horvát gyerekeket az intézmény igazgatója, Martikán Beatrix, valamint Miyazaki Jun alpolgármester köszöntötte, a közös hetet pedig Samuelsné Balla Leila szervezte a Két Tannyelvűben. Az önkormányzat támogatásával megvalósuló programsorozatban a diákok workshopokon vettek részt, sportoltak, kirándultak, el-látogattak a budai Várba, a Citadellára, az állatkertbe, Szentend-rére, a Parlamentbe, a gödöllői kastélyba és Visegrádra is.

FOTÓ: BEREZ VÁLTER/KÉPESZERKESZTŐSÉG

Az oldalt összeállította: Csepregi Botond

FOTÓ: NEOPAINT

Ajándék (nem csak) gyereknapra

Akárcsak tavaly, 2023-ban is játékos meglepetéssel kedvesedik a terézvárosi önkormányzat a legkisebbeknek gyermeknap alkalmából. Két helyszínen, az Oktogonon és a Derkovits Gyula Általános Iskola előtt is ugróiskolát varázsolt az aszfaltra a kerület megbízásából a falfestéseiről ismert Neopaint alkotócsoport.

Társasjátékozás Terézvárosban!

Szeretnéd kipróbálni a legújabb, legmenőbb társasokat, ráadásul profi játékmester segítségével? Gyere és játssz június 10-én, szombaton 16 és 20 óra között a Rózsakertben (Rózsa utca 51–53.), és hozd a családtagjaidat, barátaidat is! A programot Terézváros önkormányzata finanszírozza és a Játsház Projekt játékmesterei vezetik. Ez a projekt 2013-ban egy nappaliból indult, és gyorsan Magyarország legnépszerűbb társasjátékos rendezvénysorozata lett.

HIRDETÉS

Korlátlan étel- és italfogyasztás fix áron!

Hétfőtől Péntekig ebédirőben:
8 990 Ft/Fő

Hétfőtől csütörtökig vacsoraidőben:
11 990 Ft/Fő

Péntek vacsoraidőben,
Hétfévégén egész nap és Ünnepeken:
13 990 Ft/Fő

1061 Budapest, Király u. 30-32.
+36 1 878 0522 | +36 20 999 8797
trofea.kiraly@gmail.com
WWW.TROFEA.HU

TRÓFEA GRILL ÉTTEREM KIRÁLY UTCA

20

Több, mint 20 Éve

ESTEROM

TRÓFEA GRILL

EGYÜTT

Étel Házhozszállítás

Telefonon és weboldalon érkező
rendelések esetén
10% kedvezményt biztosítunk az árból!

+36 30 878 0505;
+36 1 878 0505

FLM

KAGYLÓHÉJBA ZÁRT TITOK

Miután testvérei és anyja is magára hagyja, a hatéves Kya egyedül marad egy kunyhóban agresszív alkoholista apjával. Szinte felszabadító, amikor egy nap már az apja sem jön haza. A kislány rákényszerül az önálló életre az észak-karolinai lappvidéken, az ötvenes évek Amerikájában – távol az emberektől és az emberi jogok tiszteletétől. A vidék ingoványának egyszerűségéből kiragogy az intelligens, életrelvélő, érzékeny kislány, akit az iskolából kiutálnak, és a felnőttek közül is csak a hozzá hasonló kívülállók veszik emberszámba. Mauglihoz hasonlóan a vadon neveli, ám emberségét, lelki

ellenállását az ellenséges környezet sem tudja megtörni. Felbukkan az életében egy fiú, aki megtanítja olvasni, kinyitja a világát az irodalomra, majd ebből lesz mindkettőjük számára az első szerelem. Végül egy rejtélyes baleset után gyilkossággal vádolják a „lápi lányt”: a romantika drámába és thrillerbe fordul, az emberi ridegség és részvétlenség lélektanának érzéletes ábrázolásával. A forgatókönyv megőrizte Delia Owens bestsellerének varázsos hangulatát, és Olivia Newman rendezőtől Reese Witherspoon produceren át Polly Morgan operatőr színté csakis női stáb dolgozott a filmen: nekik köszönhető az empatikus, gyöngéd látásmód, amivel egy nehéz, kivételessége ellenére minden elemében tipikus bántalmazott női sorsot

elmesélnek. Kya (Daisy Edgar-Jones) azonban nem áldozat, hanem túlélő, megtanult pánccelt növesztetni, akár a kagylók, amiket gyűjt, és csak az utolsó pillanatban nyílik meg, felfedve saját és az egész cinkos közösség súlyos titkát. *(Ahol a folyami rákok énekelnek, HBO)*

FILM

NE HÚZZ UJJAT EGY ANYÁVAL!

Már bemutatása hétvégéjén megdöntötte a Netflix nézettségi rekordját (84 millió nézővel) Niki Caro akcióthrillere. A háborús veterán (Jennifer Lopez) két fegyverkereskedővel (Joseph Fiennes, Gael Garcia Bernal) is viszonyt folytat, majd teherbe esik, és az FBI-hoz menekül, ám nincs az a tanúvédelmi program, ami őt és a lányát megóvhatná a veszedelmes bűnözőktől. Hiába mond le a gyermekéről születése után, rábízva őt nevelőszülőkre, az egyik zsarnoki exe fényes nappal elrabolhatja az utcáról a kislányt – ekkor lép közbe az addig csak távolról figyelő anya, hogy kiszabadítsa. A másik ex a gyilkos bandájával még Alaszka is követi őket, elkezdődik anya és lánya harca a túlélésért a fagyos vadonban, ahol a farkasok jelentik rájuk a legkisebb veszélyt. A zúzós akciójelenetek hevesen sodorják a nézőt. Arra nem sok idő jut, hogy az anyai ösztönök hatalmas erejéről elmélkedjen, hiszen itt tényként kezelik, hogy a nő akár embert is öl és a saját életét kockáztatja méhe gyümölcséért. És jaj annak a (biológiai) apának, aki megpróbál közéjük férközni. Talán

egy tanulság mégis akad az alma nem esik messze a fájától közhelyen kívül, vagyis hogy bármennyire is békés „növényevő” civilek nevelik a tigrisanya gyermekét, a ragadozó természet kibújik belőle, ha veszélybe kerül. Szóval a tanulság, hogy a legjobb védelem egy gyerek számára az élet nehézségei ellen, ha nem mi akarjuk megóvni mindentől, hanem megtanítjuk az önvédelemre és a saját határainak felállítására. Még ha egy átlagos gyereknek nincs is szüksége ehhez katonai kiképzésre. *(Anyá, Netflix)*

SOROZAT

KÉMNOSZTALGIA A VASFÜGGÖNY ÁRNYÉKÁBAN

A Ceaușescu-rezsim végnapjaiban játszódik az izgalmas hidegháborús kémdráma, amelyben feltűnik több ikonikus magyar helyszínen és kiváló magyar színész (Árpa Attila, Ubranovics Júlia, Haumann Máté, Vinnai András és még sorolhatnánk). A hetvenes évekbeli retró hangulat minden részletében hibátlan, mint ha csak kinyitnánk a kommunizmus utolsó leheletét őrző szuvenir konzervdobozt. Főhősünk, Victor Godeanu (a karizmatikus Alec Secăreanu), a rettegett román diktátor jobbkeze titokban a KGB-nek kémkedik, de a bukás előtt szökni akarna Nyugatra. A kérdés, hogy németországi „diplomáciai útján” a Stasi vagy a CIA várja-e tárt karokkal. Egy elszánt román

kémnő is a nyomába ered, és a fejét akarja, a bonni amerikai nagykövetség ellen pedig épp arab terroristák terveznek merényletet. Roppant szövevényes, kalandos, fordulatos cselekmény bontakozik ki, akár egy John Le Carré-krimiben, ahol nem az erő, hanem a ravaszság vezet célra, miközben a két szimpatikus „áruló” csak a saját és a családja bőrét próbálja menteni. Kár, hogy ez az egyik utolsó kelet-európai gyártású HBO-sorozat, amit még láthatunk, hiszen a Warner Brothersszel egyesülve a giga-tartalomgyártó lemondott a kisebb bázisokról, a helyi és regionális közönséget célzó koprodukciókról. A vasfüggönyt is megessi lassan az idő vasfoga, ahogy a kémke-

dés sem terepmunka ma már. Az intellektuális zsáner azonban rendre újabb és újabb mesterműveket kreál. *(Spy/Master, HBO Max)*

Az oldalt összeállította: Bálint Orsolya

Embervadászat a Szív utcában

A korrupcióba belebukott főrendőrt – már harminc évvel ezelőtt is – zavarták a járdára parkoló autók, ezért kiszurkálta a gumijukat, majd vaktában lövöldözni kezdett. Az ámokfutót a kocsmából kirohanók fegyverezték le, hogy aztán az előzetesben fény derüljön egy rejtélyes kettős gyilkosságra is. Pudleiner Gyula története 1993-ból.

„...egy nyugdíjas rendőrtiszt, az 59 éves dr. Pudleiner Gyula kezdett el lövöldözni péntek délután a Terézvárosban, a Szív utca és az Aradi utca sarkán. Először az általa gyakran látogatott sarki kocsmá elött szólalkozott össze egy hölgygel, akire – érvei fogytán – 635-ös fegyveréből két lövést adott le, majd a sebesült segítségére siető két férfit is eltalálta egy-egy lövéssel. A lövöldöző exrendőr tettének okáról egyelőre semmit sem tudni, a járókelők pedig úgy helybenhagyták, hogy jelenleg kórházban van, még nem kihallgatható állapotban” – számolt be az Új Világ című lap az 1993. február 19-én Terézvárosban történt és később nagy hullámokat verő esetről.

Azonnal hasba lőtte

„Hát persze, hogy én lőttem! Micsoda demokrácia ez, hogy itt parkol mindenki a járdán! Nem lehet tőlük gyalogolni! Mit képzelnek ezek?” – harsogta már a főkapitányság felé tartó rendőrautóban a parancsolgatáshoz szokott Pudleiner, aki komoly bajban lett volna, ha a rendőrök nem „mentik ki” az érthetően feldühödött járókelők közül.

A nyomozók szinte megszólalni sem tudtak a döbbenettől, amikor megtudták, hogy ki követte el a Szív utcai ámokfutást. A gyanúsított először csak azt motyogta maga elé, hogy fogalma sincs a történekről. Talán leeshetett a cukra, amikor elkezdett lövöldözni, próbált magyarázatot adni. A Pudleinernek megfélemező Szív utcaiak azonban részletesen emlékeztek. „Iszogattunk. Beszélgettünk, amikor az utcáról furcsa sziszegő hangot hallottunk. Kinéze az ablakon, láttuk, hogy egy kopasz manyus sora bökdösi ki a parkoló autók kerekeit, és közben káromkodik, mint a záporosó. Egy asszony rászólt: mit csinál, jóember? Azonnal hasba lőtte. Jött az a srác, arra is rálőtt. Vadászott rá, mint a nyúlra. Kimentünk, hogy megkérdezzük, mi a fenét csinál.

FORRÁS: MAI NAP

Dulai Péter

Fegyvert rántott és azonnal lőtt, eltalálta a havert, mi alig tudtunk fedezéket keresni az autók mögött” – mondta az egyik szemtanú, aki a sarki Beugró söröző-borozóból jött ki. (A rosszlemékű söröző helyén nyitott meg 2008-ban a Ferdinánd Monarchia étterem – a szerk.)

Alig két héttel később a meglőtt nő, Biró Irma is beszámolt a történekről a kórházi ágyán. „Miután kiszálltam a kocsimból, bementem a zöldségeshez. Kijövet látom, hogy egy ember hajlong az egyik autó körül, és sejtettem, látszott rajta, hogy nem az övé. Rászóltam: miért bántja a kocsit, nem a magáé! Erre azt mondta: Ismered ezt! És már keresztül is lőtt. Ennyi volt az egész” – mondta az 52 éves asszony a Mai Napnak abból az alkalomból, hogy meglátogatta őt a kerület polgármestere, Seiler Tibor, és bátor fellépéséért egy csokor virággal és egy tízezer forintos vásárlási utalvánnyal ajándékozta meg.

Magasról a mélybe

Egy ilyen, nyílt utcán történt lövöldözés hírére még a kilencvenes évek robbantásokkal, maffialeszámolásokkal teli Magyarországon is felkapták a fejüket az emberek. Pláne akkor, ha egy volt rendőr volt az elkövető. A kerületben pedig már csak azért is emlékezhetnek sokan a történekre, mert a beszámolók szerint több járókelő és a közeli szórakozóhelyről kiözönlő vendégek is szemtanúi voltak a kaotikus jelenetsornak. A 2009-ben a börtönben 70 éves korában elhunyt Pudleiner Gyula bűnözői „pályafutása” azonban nem a VI. kerületben kezdődött – a lövöldözés napján tettei egy részéről még senki sem tudott.

Fotó: SCHILLER KATA

Onnan jött Pudleiner Gyula, mutatja a Szív utcai lövöldözés lábsérültje

Háttérben az egykori Beugró söröző-borozó

FORRÁS: MAI NAP

Amíg szolgált, finoman szólva sem számított kispályásnak a szocialista rendőrség kötelékein belül. Ezredesként a Belügyminisztérium osztályvezetője és a BM főügyeletének Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett vezetője volt. Magasról zuhant óriásit, amikor 1988-ban belebukott egy korrupciós ügybe. Bár ebben az időszakban rendre jelentek meg a lapokban nagyobb gazdasági bűncselekményről szóló hírek, ez volt a Kádár-korszakban az első nyilvánosságot kapott, ilyen magas rangú főrendőrt ért botrány. Pudleinernt egy rendőr alezreddessel együtt azonnali hatállyal elbocsátották a belügyi állományból, aztán az ügy ezzel feledésbe is merült. Egészen a Szív utcai lövöldözésig, amelynek kapcsán újra előkerült a tettes rovott múltja.

Biró Irma szeretné elkerülni a kínos szituációt

FORRÁS: MAI NAP

Brutális tett

Ami az előéletét illeti, a java csak ezután derült ki. A lövöldözés után súlyos cukorbetegsége miatt a tököli rabkórházba került, és a vizsgálat során egyszer csak beismert egy addig megoldatlan kettős gyilkosságot, amely 1992 februárjában, vagyis a Szív utcai lövöldözés előtt történt a XVI. kerületi Katóka utcában. Dr. Hevesi István és felesége fejét az akkor még ismeretlen tettes levágta, és azokat sokáig nem is találták meg. A gyilkos megpróbálta a lakást is felgyújtani, ami csak részben sikerült, de ahhoz elég volt, hogy megnehezítse a nyomrögzítők munkáját a helyszínen. A brutális bűncselekmény elkövetője különböző használati tárgyakat is elvitt a lakásból. Ezek között volt az a videomagnó, amely egy darabig tévútra vitte a nyomozást, mert a rendőrök ezen a szalon egy olyan társasághoz jutottak el, amelynek semmi köze nem volt a házaspár megöléséhez.

A fordulat akkor következett be, amikor 1993 márciusában megtalálták a két fejet az ekkor a lövöldözés miatt már büntetőeljárás alá vont Pudleiner lakásához közeli II. kerületi parkban. Kiderült az is, hogy a fej levágása előtt mindkét áldozatot lelőtték. Hevesi István koponyájában egy 0,22-es kaliberű löszér magját is megtalálták. Egy nyomozó emlékezett arra, hogy a házaspár régi ismerőseként Pudleinernt közvetlenül az emberölés után kihallgatták mint tanút, aki megemlítette, hogy neki is volt ko-

rában egy 0,22-es sportpisztolya. Aztán valahogyan megtalálták ezt a fegyvert, és azonnal a volt rendőr ezredes lett a fő célpont mint lehetséges elkövető.

ÁVH, KGB, BKV

A férfi valóban jól ismerte a házaspárt, sőt, a barátainak nevezte őket. A halálakor 69 éves Hevesi 1958-ig az Államvédelmi Hatóság kötelékébe tartozott, a feleségét pedig több külföldi titkosszolgálattal is hírbe hozták a haláluk után. A kirúgott exrendőr az eljárás során végig tagadta, hogy ő ölte volna meg a házaspárt, miközben a lefejezésüket és a tetthely kitarítását elismerte. Azt mondta, Hevesiné lőtte le a férjét, és amikor ő a Katóka utcai házba ért, a látványtól rendkívül ideges lett, ezért a fürdőszobában gyógyszert vett be, miközben nő véletlenül fejbe lőtte magát. Ezután felgyújtotta a lakást, a fejeket pedig egy szatyorban BKV-val szállította át a városon, hogy elrejtse. A bíróságon már azt mondta, hogy a KGB egyik tisztje végzett Hevesiékkel. Ez a történet már akkor sem tűnt túlságosan életszerűnek.

Pudleiner első fokon tizenöt évet kapott. A Legfelsőbb Bíróságon azonban a korábban a jogerőre emelt halálbüntetések miatt vérbíróként emlegetett dr. Pálinkás György jogerősen életfogytiglanira ítélte a kettős gyilkosságért, a lefejezésért, a gyújtogatásért, a Szív utcai lövöldözésért és fegyverlopásért.

Máig kételkednek

Sokan a mai napig kételkednek abban, hogy a Katóka utcai kettős gyilkosságot valóban Pudleiner Gyula követte-e el, miután a KGB-s szál többek fantáziáját megmozgatta. Szentanú és beismerő valomás híján az ilyen bűntények mindig sok kérdést hagynak maguk után. Az exrendőr az ítélet szerint legkorábban húsz év múlva szabadulhatott volna, de több mint tíz év raboskodás után egy rosszullett után elhunyt a börtönben.

HÓHÉRMUNKÁS A SZÍV UTCAI ÁMOKFUTÓ?!

Hangzatos cím a Mai Nap
1993. március 27-i címlapján

FORRÁS: MAI NAP

A lövöldözés után súlyos cukorbetegsége miatt a tököli rabkórházba került, és a vizsgálat során egyszer csak beismert egy addig megoldatlan kettős gyilkosságot.

Pudleiner: gyilkos vagy áldozat?

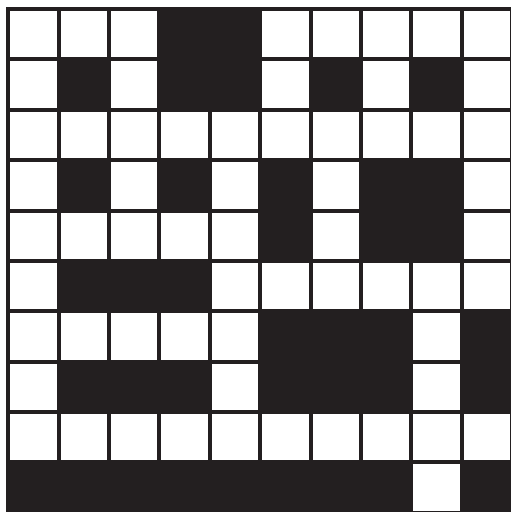

FORRÁS: KURÍR

Pudleiner Gyula és két Katóka utcai áldozata, dr. Hevesi István, valamint felesége

(Források: Szemán László: *Lefejezett fejeketék* című könyve [2003], *Index.hu*: 1988: korrupció miatt kirúgják a lefejezős gyilkos főrendőrt [2008. május 2.], valamint a korabeli lapokban megjelent hírek)

TEKERVÉNYES

- BEÍRANDÓK:**
- 4 betűs szavak:** Untig
 - 3 betűs szavak:** Edző
 - Bök
 - Kán
 - Lúd
 - Belép
 - Elfér
 - Illat
 - Nevet
 - 5 betűs szavak:** Piknik
 - Ütődik
 - Élégüres
 - 6 betűs szavak:** Konkurens
 - 7 betűs szavak:** Szétszakad
 - 9 betűs szavak:**
 - 10 betűs szavak:**

SUDOKU

					E		3	0	1	2	8	
		2	8						B			
3	8	D	C	5			7		2		9	
					C	1	F	5	A	6		
		7				4	A	1			C	
				E	D					F	0	
	6	3	1	A					D	B	8	
0				F		B		9	6	4		
				9			F	7				
A	3	F		D		4	6	8	5			
6	C	5		4	2		A		3			
			3		A		D			4	6	
	E	1	8	A			0	2				
5					6			9		A	E	7
7		A	9				E	4	C			
		C	6	0	5			1	8	2	D	F

SKANDI

*		Feltéve Rendő (szileng)	Méhék terméke Nagy vadat elejt	... Moore, am. színész Jömagadat	Festőeszköz Orosz mozgalom névadója	Ellenben Könyvben hálád	Alain fr. színész Borkoktél	Ádám párja
Arisztotelész idézet 1. rész								É
Egyik szülő	Látószervet gyógyít Idézet 2. rész					Más néven (latinul)		
		Pagony Egyik vitamín				Pizok Csökken a lelkesedés		Nitrogén Dél-olasz kikötőváros
Farengeteg Ütökártya				Hiteles minta Pite is van ilyen			Tiltószo Régi súlymérték	
		Mozi idegen szóval	Juttat		Idecipel Egyezés		Íme Török nagyúr	
Római 1 Bikavér jelzője	Ébred Matrózok itala			Aha keverve! Hamis		Misét, celebrál		Friss
			Piros bogós gyümölcs Üres kas!			Elemi részecske Kertet művel		
*	M						Los Angeles	
*	Kate ... angol szupermodell			Ibolyántúli sugárzás		Sándor becézve		

A május 17-én megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese Szőnyi András. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2023. június 7-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös u. 3., e-mailen: rejtveny@terezvaros.hu. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a 06 (70) 445-4245-ös telefonszámon történt egyeztetés után személyesen lehet átvenni az 1067 Budapest, Eötvös u. 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal! Telefon: 06 (20) 980-3957

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06 (30) 447-3603

Bélyeget, papír-, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk. VI., Andrassy út 16. Tel.: 06 (1) 317-4757, h.: 12-17, k.-sze.: 10-17, cs.: 10-19.

GÁZKONVEKTOROK, gázkészülékek, gázmelegítők, gáztűzhelyek időszakos karbantartása, javítása. Tel.: 06 (30) 443-2031

SZOBAFESTÉS, mázolás, tapétázás bútormozgatással. Parkettacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC-, szőnyegpadló-lerakás. Minőségi, precíz munka, mérsékelt árakon. (Alapítva: 1998) Csapó György. Tel.: 06 (31) 780-6430, 06 (1) 229-5694, festesma.iwk.hu

Közös képviselő, társasházkezelés. Tapasztalat, referenciák. Iroda az Oktogonon. Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter. +36 (70) 383-5004

Festmények, műtárgyak, arany-ékszer, hagyatékek felvásárlása! 1077 Bp., Wesselényi u. 9., Kárai Galéria Tel.: 06 (20) 924-5370 www.karaigaleria.hu

25 ÉVES AZ ATTICUS ANTIKVÁRIUM! KÖNYVEK, KÖNYVTÁRAK KÉSZPÉNZES VÉTELE, INGYENES KISZÁLLÁSSAL. HÍVJON MOST! 06 (20) 931-3773

Veszek készpénzfizetéssel legmagasabb áron bútorokat, festményeket, órákat, dísztárgyakat, porcelánokat, szobrokat, könyveket, csillárt, szőnyeget, szőrmebundát, írógépet, csipkéket, ezüsttárgyakat, bizsukat, kitüntetést, régi pénzt, kristályt, törtaranyat, ékszereket, teljes hagyatékokat; lakásfelzámolás díjtalan kiszállással. 06 (30) 308-9148

Pop, rock és jazz bakelit- és CD-lemezeket keresek, 06 (70) 949-4013

Asztalosmester mindenféle asztalosmunkát vállal. Fa- és műanyag ajtó, ablak, bútorgyártás, javítás. Helyszíni felméréssel. 06 (20) 957-9533

Nyugdíjas telefonosokat keresünk. Heti fizetés. Tel.: 06 (70) 554-9384

Nerc-, róka-, mindenfajta szőrmebundát vásárolok, teljes ruhanemű-hagyatékokat, kiegészítőket, ékszereket, könyveket és dísztárgyakat, régiségeket. 06 (20) 229-0986

Apróhirdetések feladása:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail-címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség. Érdeklődni lehet telefonon a 06 (1) 342-0905, 4036-os melléken.

A KULTÚRA MOTORJA

JÚNIUS 1., 19.00

Sivasatka Kalánanda

Poetry in motion – Táncköltemények indiai táncset

JÚNIUS 3., 10.30 ÉS 15.00

A MÁV Szimfonikus Zenekar általános iskolásoknak szóló sorozata. Unokák és Nagyszülők Hangversenyei

Fiatalok zenei kalauza

Purcell: Abdelazer – rondo téma

Britten: Variációk és fuga egy

Purcell-témára. Karmester

és műsorismertető: **Horváth Gábor**

JÚNIUS 2., 16.00

Történetmeséléssel a polarizáció ellen. A Képes Alapítvány tavaszi záró eseménye

JÚNIUS 2., 19.00

Tázló Klub. Moldvai csángó táncház a Tázló együttesel

A program az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Csoóri Sándor Alap támogatásával jött létre.

JÚNIUS 3., 17.00–20.00

„ÉnIdő” – E10 ingyenes lelkiség-terápiát

JÚNIUS 6., 18.00

HVG Extra pszichológiai szalon:

Tabuk és dilemmák a kamaszok nevelésében – Az identitás-kereséstől az önállóságig

Könyvbemutató és beszélgetés

Szél Dáviddal és Hajós Andrásal

JÚNIUS 7., 10.00

Élőkép Színház: Élő felszín

Vizuális színházi előadás és elmélyítő

foglalkozás diákcsoportok részére

JÚNIUS 9–11.

10. Színházi Olimpia

Senses Nemzetközi Filmfesztivál

JÚNIUS 9–11.

Szövegező műhely – workshop

Kukorelly Andre József Attila-díjas író, költővel

JÚNIUS 12., 19.00

Az Erkel Operastúdió a Magyar

Állami Operaház és a Nemzeti

Énekkar énekművészeivel

kiegészítve bemutatja:

W. A. Mozart: Don Giovanni

A belépés díjtalan!

JÚNIUS 13., 18.00

Hatker hatkor – helytörténeti klub

Katona Csaba történezművészeti előadás-sorozata. A Zeneakadémia története

JÚNIUS 14., 15.00

NosztalgiaTáncklub Bakacsi Bélával

JÚNIUS 16., 19.00

Teraszkoncertek

Erdős Virág Emlékzenekar

JÚNIUS 17., 10.00

„Van a Bajza utca sarkán

egy kis palota.” Helytörténeti séták

Katona Csaba történezművészettel

PROGRAMOK A KUCKÓBAN

Június 21-től egész nyáron a teraszon!

Mama Klub Babusgató foglalkozással

KEDDENKÉNT 17.00–17.40

Foglalkozásvezető: **S. Hoós Gabriella**

„Zeneyerekeknek”

SZERDÁNKÉNT 9.30–10.10

Foglalkozásvezető: **Juhász László**

„Csip-csip csóka”

CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 17.00–17.45

Foglalkozásvezető: **Környei Alice**

A Kuckó június 20-tól szeptember 11-ig zárva!

KIÁLLÍTÁSOK

JÚNIUS 11-IG

Zenta 2022

A Szebeni Műhely Fotográfia

Alkotócsoport bemutatkozása

JÚNIUS 12-IG

Lomográfia 2.0

A bécsi VI. kerület alkotócsoport

meghívott kiállítása

JÚNIUS 14-IG

Vázashow

Kánya Kata kerámiái

JÚNIUS 22.–JÚLIUS 21.

A SpiritUSz Képzőművészeti

Alkotócsoport év végi beszámoló

kiállítása

MEGHOSSZABBÍTVÁ AUGUSZTUS 20-IG

Tóth Levente plakátgyűjtő kiállítása

Utcára a művészettel – pop-art

plakátok

NYÁRI NAPKÖZIS TÁBOROK

JÚNIUS 19–23.

Dancetination tánc tábor

4–15 éveseknek

A tábor díja: 45 000 Ft/fő
(10% testvérkedvezmény)

JÚNIUS 26–30. ÉS JÚLIUS 3–7.

Alkotó- és drámatábor

A tábor díja: 47 000 Ft/fő
(testvéreknek 42 000 Ft)

JÚNIUS 26–30.

Sakktábor

A tábor díja: 42 000 Ft/fő
(terézvárosiaknak és testvéreknek kedvezmény)

Laza Paca alkotónapok

6–12 éveseknek

Tom Sawyer kalandjai

A tábor díja: 37 000 Ft/fő

TANFOLYAMOK,
FOGLALKOZÁSAINK

Szíriusz Kalandorai

Társasjáték Klub

Kéthetente: június 7. és 21.

Eötvös10 gerinctorna

minden hétfőn, szerdán és

pénteken 10.00–11.00

Oktató: Sala Antalné Ágnes

Élj 100 évet egészségesen a 3-1-2

meridiángyakorlatokkal

minden hétfőn 16.30–17.30

Oktató: Varga Lea

A részvétel díjtalan!

Eötvös10 Szeniorörömtánc

minden hétköznap több

időpontban

Bridzs klub

minden hétfőn és csütörtökön

10.00–14.00

A részvétel díjtalan!

Kondicionáló gyógytorna

minden csütörtökön 16.00–17.00

Június 15. után nyári szünet!

2023. JÚNIUS 10-TŐL AUGUSZTUS 17-IG

PEZSDÍTŐ NYÁR A HUNYADI TÉREN!

Várunk benneteket sok szeretettel ingyenes szabadtéri programjainkra is!

Nagyvilág

Indiana Jones utolsó küldetése. Könnyekig hatódott Harrison Ford az új Indiana Jones-film bemutatóján. A 76. Cannes-i Filmfesztiválon öt percen keresztül állva tapsoltak neki, majd tiszteletbeli Arany Pálmával ismerték el az életművét, felelevenítve legendás alakításait, köztük Han Solóét a Csillagok háborújából és Richard Kimble-ét A szökevényből. „Mondják, hogy halálunk előtt leperreg előttünk az életünk filmje, én épp most néztem végig az enyémet” – idézte a Variety a színészt, aki ezután felségének, Calista Flockhart színésznőnek köszönte meg a támogatását. Ford negyven évvel ezelőtt öltötte magára először az akciószerű régész szerepét, és öt résszel később, nyolcvanévesen búcsúzott tőle. Az Indiana Jones és a sors tárcsája nyáron érkezik a mozikba.

Tökéletes telihold. Több hónapos tervezés, számítás és felkészülés, majd többórás várakozás a nagy pillanatra – egy fényképért. Stefano Zanarello olasz fotográfus Párizsba utazott, hogy másoknak is megörökítse, ahogy a telihold épp a Diadalív alatt, tökéletes szimmetriában megjelenik. Úgy, hogy még az autók fényszórói sem világítanak bele a képbe. „Egy ilyen fotó elkészítésére csupán néhány másodpercnyi időablak áll rendelkezésre, olyan gyorsan halad a Hold az égen, minden nap más íven. Tudtam, hogy nem lesz második esély” – mondta el a MyModernMet oldalnak a fotós, akinek a tökéletes képe a NASA A nap csillagászati fotója képsorozatába is bekerült.

Az apáknak sem könnyű a gyermekágy.

A legújabb kutatások szerint az új apukák tíz százalékát is érintheti a szülés utáni depresszió, ha traumatikus volt számukra a szülésélmény, ha nehezen tudnak kötődni az újszülöttjükhöz vagy bűntudatuk van, amiért munkába kell járniuk, hátrahagyva a családjukat. Sokan tehetetlennek érzik magukat, amikor az anyára hárul a gondozási feladatok dandárja, még többen attól félnek, hogy nem tudnak megfelelni az elvárásoknak. Csakhogy ők még annyi figyelmet sem kapnak, mint az anyák, akiknek a tíz-tizenöt százalékát érinti a köznyelvben gyesbetegségnek hívott hangulatzavar. A férfiak egymás közt is nehezebben osztják meg a gondolataikat, tartanak a megbélyegzéstől, így még jobban elszigetelődnek a problémájukkal – írta cikkében a The Guardian.

Méregdrága gyerekjáték. Több mint 2500 fontot – legalább egymillió forintot – költött el egy tízéves brit kislány a Roblox játékban, az anyukája iPadjén játszva. A pórul járt szülő a BBC fogyasztóvédelmi műsorához fordult, végül visszakapta a pénzét, bocsánatkéréssel együtt. A problémát az okozta, hogy a népszerű játékban kiegészítőket, új pályákat lehet venni kisebb összegekért, ám a kislány több száz vásárlást bonyolított le, mire az anyukája ezt észrevette. A Roblox és az Apple is elismerte a felelősségét abban, hogy nem ellenőrzik, ki költi a pénzt náluk, és nem küldenek figyelmeztetést a felhasználónak minden tranzakció előtt.

Az oldalt összeállította:
Bálint Orsolya

Az éhség a hosszú élet titka? Az éhségérzet sejt szinten olyan kémiai folyamatokat indít el, amelyek lassítják az öregedést – erre jutottak a Michigani Egyetem biológus kutatói, akik a Science szaklapban tették közzé tanulmányukat. Nem speciális diétákat vizsgáltak, nem is korlátozták a kalóriabevitelt, csupán vöröses fényel, illetve egyes aminosavak megvonásával éhségérzetet keltettek a laboratóriumi muslicákban. Azt tapasztalták, hogy csupán a motivációs állapot megváltoztatásával a muslicák – bár többet ettek – inkább az egészséges táplálékot választották a cukros ételekkel szemben. Akik állandóan éhesek voltak, a fajtársaiknál jóval hosszabb ideig éltek. A kísérletet emberekkel is szeretnék lefolytatni.